

ทักษะที่สำคัญของบัณฑิตในอนาคต Important skills for future Graduates

Received: 06/10/2565

Revised: 26/12/2565

Accepted: 28/12/2565

สุนันtha มาวาน¹, กิตติพงษ์ น้อยนวล², จิรายุ บัวด้วง³, ธนพล อินทรสกุล⁴
ประสพโชค สุวรรณโณ⁵, ศิริชัย โยมกระโทก⁶ และธณัฐา โรจนตระกูล⁷
Sunantha Mawan¹, Kitipong noinaul², Jirayu Buaduang³,
Tanapon Intarasakol⁴, Parsobchok Suwannachom⁵,
Sirichai yomkrathok⁶ and Tansatha rojanatrakul⁷

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะที่สำคัญสำหรับบัณฑิตให้เป็นแนวทางให้การ พัฒนาทักษะและพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต หลังจากจบการศึกษา โดยการศึกษาหา ข้อมูลจะศึกษาจากเอกสาร บทความวิชาการ บทความวิจัย หนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สำหรับบัณฑิตที่ออกสู่โลกภายนอกหลังจากจบการศึกษาจะต้องเผชิญสิ่งที่บัณฑิตหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้อง ทำงานกับคนต่างวัยที่มีความคิด ทัศนคติ ความรู้ความสามารถ และการทำงานต่าง ๆ บทความวิชาการนี้จะ เป็นการนำเสนอทักษะที่สำคัญของบัณฑิตจบใหม่ที่จะนำมาใช้ปรับใช้ในการทำงาน เพื่อการพัฒนาทักษะ ตนเองให้เกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จะทำให้บัณฑิตสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้มี ชีวิตก้าวหน้าในการทำงานที่ดีขึ้นต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ : ทักษะที่สำคัญ, บัณฑิต, อนาคต

¹⁻⁶ นักศึกษาหลักสูตรประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม

¹⁻⁶ Student of the Bachelor of Public Administration Program Faculty of Social Sciences and Local Development Phibunsongkhram Rajabhat University

⁷ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

⁷ Bachelor of Public Administration Program Lecturer, Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand, Phitsanulok.

*E-mail : tanapon.i@psru.ac.th

ABSTRACT

This academic article aims to study important skills for future graduates as a guideline for developing skills and preparing for future global changes. After graduation by studying the information will study from the document: academic articles, research articles, books and related electronic media. However, for new graduates who go to the outside world after graduating, they have to face things that new graduates inevitably have to work with people of different ages who have ideas, attitudes, knowledge, abilities and various functions. This academic article presents the essential skills new graduates can apply to their work. For the development of self-skills to learn all the time this will enable new graduates to cope with changes and develop they to have a better life and work in the future.

Keywords: skills important, fresh graduates, the future

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคที่เรียกว่า ยุคดิจิทัล (Digital Era) เป็นยุคที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ในการสื่อสารที่ใช้ในองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือเอกชน และการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม เช่น ภาพ วีดิโอ และข่าวสาร ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ส่งผลให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการทำงานและชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งที่ขาดไปไม่ได้โดยไม่รู้ตัว ช่วยลดระยะเวลาในการทำงานจากเดิม รวมถึงยกระดับการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (กล้าณรงค์ แสนพะเยาว์, ไอรดา โตเทศ, และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2565 : 132) ทำให้สังคมไทยเกิดเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยี ตลอดจนวัฒนธรรมที่หล่อหลอมเข้าสู่ประเทศ ไม่เว้นแต่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นๆ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารงานภายในองค์กรไปตามทิศทางของสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในอนาคต จึงอาจกล่าวได้ว่าทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร เพราะองค์กรต่างต้องการคนเก่ง คนดี มีความรู้ความสามารถในการทำงาน เพื่อให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนงานไปตามเป้าหมายหรือแข่งขันได้ ดังนั้นองค์กรจึงสรรหาคัดเลือก บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ หรือมีคุณสมบัติที่เหมาะสม เพื่อให้องค์กรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน และสามารถแข่งขันได้

ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คสช.) (สภาพัฒน์) ได้เผยภาวะสังคมไทยไตรมาส 2 ของปี 2565 ของอัตราการว่างงาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คสช.), 2565) มีผู้ว่างงานจำนวน 5.5 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.37 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พบว่า ผู้ว่างงานสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุด 2.35 แสนคน รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 0.75 แสนคน ระดับปวช.

หรือ ปวส. จำนวน 0.71 แสนคน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 0.65 แสนคน ตามลำดับ ผู้ว่างงานโดยผู้ว่างงานส่วนใหญ่ที่สำเร็จในระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มที่จบการศึกษาในสาขาด้านบริหารธุรกิจ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (อ้างถึงใน พลวุฒิ สงสกุล, 2565) ได้สำรวจโดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และวิเคราะห์ Big Data จากการประกาศหางานออนไลน์มากกว่า 5 แสนตำแหน่ง พบว่านอกจากทักษะวิชาชีพเฉพาะแล้ว ทักษะที่นายจ้างต้องการมากขึ้นอย่างชัดเจนนับตั้งแต่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 คือทักษะภาษาอังกฤษ (English Skills) ทักษะดิจิทัล (Digital Skills) และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) ตัวอย่างเช่น อาชีพช่างเทคนิค มีจำนวนนายจ้างที่ต้องการลูกจ้างที่มีทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นกว่าในอดีตถึง หนึ่งเท่าตัว นอกจากนี้สิ่งที่ยังคงมีค่าไม่แพ้กันคือทักษะหรือเอกลักษณ์ที่ต้องการจากบัณฑิตคือการมีทักษะทางอารมณ์ (Soft Skill) เช่น ความสามารถในการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัวได้เร็ว ทักษะเหล่านี้พบว่าเป็นสิ่งที่อาจจะยังหาเรียนรู้ได้ยากในมหาวิทยาลัย

ทักษะความรู้ความสามารถของบัณฑิตที่ในแต่ละสาขาจบมาที่เรียกว่า ทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) (The Growth Master, 2564) เป็นทักษะหรือความสามารถที่ใช้ในการทำงานในแต่ละสายอาชีพ ซึ่งสามารถวัดประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การอ่าน การเขียน การคำนวณ การทำบัญชี การเล่นเกม การเขียนโปรแกรม การวาดภาพ การวิจัย การทำอาหาร การใช้เครื่องมือต่างๆ ทักษะวิชาชีพ (Hard skills) หรือทักษะความรู้ทางอาชีพที่ได้มาจากการเรียนรู้ด้านทฤษฎีและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทำงานที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ และที่สำคัญระดับความรู้ของทักษะทางอาชีพสามารถวัดผลได้ ซึ่งต่างจากทักษะทางสังคม (Soft skills) ที่ถูกพัฒนามาจากประสบการณ์และการลงมือทำ (Arit, 2565) ทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) จึงหมายถึงทักษะที่สามารถฝึกฝน เรียนรู้ได้จากการเรียนในโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการฝึกอบรมอื่น ๆ เป็นความสามารถที่เราจำเป็นต้องใช้ในการทำงาน เช่น ความรู้ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านกฎหมาย ด้านบัญชี และความรู้ด้านสายวิชาชีพเฉพาะต่าง ๆ ส่วนทักษะทางสังคม (Soft Skills) นั้นจะแตกต่างออกไปตรงที่เป็นทักษะที่ใช้เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ยังหมายรวมถึงอุปนิสัย บุคลิกภาพ ทัศนคติ และ ความคิด (mindset) ต่างๆ ที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วย ถึงแม้ว่าทักษะทางสังคม (Soft Skills) จะไม่ใช่หลักเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการวัดทักษะเมื่อต้องใช้สำหรับการสอบในสนามการเรียน การสมัครงาน หรือแข่งขันความสามารถทางวิชาชีพกับผู้อื่น แต่ทักษะทางสังคม (Soft Skills) เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและเพิ่มความสำเร็จให้กับเส้นทางการทำงาน และการดำรงชีวิตของบัณฑิตกำลังจบใหม่หรือคนที่กำลังทำงานมากขึ้น ดังนั้น (Adecco, 2564) คนในวงการสรรหางานจึงมักมีคำกล่าวที่ว่า “hire people for their hard skills, but they end up firing people for their lack of soft skills.” กล่าวคือองค์กรมักจ้างคนจาก ทักษะทางวิชาชีพ (Hard skill) และไล่คนออกด้วย ทักษะทางสังคม (Soft skills) เนื่องจากถึงแม้จะทำงานเก่งแต่หากทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ได้รับการทำงานก็ไม่มีประสิทธิภาพและยังสร้างปัญหามากมายตามมาให้องค์กร ในทางกลับกันหากพนักงานคนนั้นมี ทักษะทางสังคม (Soft skills) ที่ดีก็จะมีโอกาสเลื่อนขั้นและก้าวหน้าในองค์กรมากกว่า

ด้วยบริบทข้างต้นจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาทักษะที่สำคัญของบัณฑิตจบใหม่ที่จะต้องเผชิญ และ ความท้าทายหลังจบการศึกษา ซึ่งบทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะที่สำคัญสำหรับบัณฑิตจบ ให้เป็นแนวทางให้การพัฒนาทักษะและพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต ให้มีการเรียนรู้ ปรับตัว ในการใช้ชีวิตหรือการทำงาน โดยที่บทความวิชาการมีการศึกษาหาข้อมูลจากเอกสาร บทความ วิชาการ บทความวิจัย หนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง โดยที่ขอบเขตของเนื้อหาจะเป็นเนื้อหาสำหรับ บัณฑิตที่จะต้องเผชิญสิ่งที่บัณฑิตหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องทำงานกับคนต่างวัยที่มีความคิด ทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการทำงานต่าง ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเพิ่มทักษะที่สำคัญเพิ่มเติมจึงจะช่วยส่งเสริมบัณฑิตให้ ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานหรือพัฒนาตนเองต่อไป

เมื่อเข้าสู่ยุคที่เชื้อไวรัสโคโรนาระบาดหนักขึ้น ระบบเศรษฐกิจโดยรวมถูกระทบทำให้องค์กรหลาย แห่ง จำเป็นต้องปรับตัวส่งผลให้รูปแบบการทำงานที่ปรับเปลี่ยนไปจากเดิม ดังนั้นหากมองหาทักษะใหม่ๆ หรือ พัฒนาทักษะเดิมที่มีอยู่แล้วมาปรับเปลี่ยนพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงก็จะช่วยให้สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดี ต่อองค์กรชัดเจนยิ่งขึ้น

1. ทักษะทางดิจิทัล (Digital Skills)

ทักษะทางดิจิทัลเป็นทักษะที่ขาดไปไม่ได้เลยในยุคปัจจุบันที่จำต้องพึ่งพาเทคโนโลยี ที่ช่วยลดภาระ การทำงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลที่รวดเร็ว สำหรับบัณฑิตหลายๆคน จึงจำเป็นต้องมีการเสริมความสามารถและหาความรู้ในด้านของเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถนำความรู้เทคโนโลยี ไปช่วยแก้ปัญหา และพัฒนางานให้มีความทันสมัยมากขึ้น (กล้าณรงค์ แสนพะเยาว์, ไอรดา โตเทศ, และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2565 : 136) รวมถึงเทคนิคการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่และการทำงานร่วมกัน เป็นสิ่งสำคัญช่วยเสริมแรงขับเคลื่อนการทำงานในทักษะนี้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนการใช้งานเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย เพื่อให้บัณฑิตจบใหม่มีความสามารถในการปฏิบัติ ตามภารกิจ หน้าที่ บทบาท และพฤติกรรมขององค์กรได้อย่างมีคุณภาพในการปฏิบัติ

1.1 ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) เป็นทักษะความเข้าใจและ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จัดเป็นทักษะพื้นฐานด้านดิจิทัลที่จำเป็นต่อการนำไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถงานดิจิทัลในด้านอื่น ๆ เป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการปฏิบัติงาน สื่อสาร และทำงานร่วมกับคน อื่นผ่านการใช้งานเครื่องมือทางด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ไอ แพด โปรแกรมและแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการทำงาน ซึ่งสามารถแบ่งทักษะความ เข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (JobsDB, 2565) ออกเป็น 4 มิติ คือ 1) การใช้ (Use) ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอย่างคล่องแคล่ว 2) การเข้าใจ (Understand) เข้าใจ ทักษะที่จะช่วยให้เข้าใจบริบทและประเมินสื่อดิจิทัล ทำให้มีความเข้าใจอย่างมากจะช่วยให้บัณฑิตจบใหม่หรือ ผู้ใช้งานเทคโนโลยีสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างวิจรรณญาณในการใช้งาน 3) การสร้าง (Create) สามารถ ผลิตสื่อ หรือคอนเทนต์ (Content) อย่างมีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานขององค์กร ผ่านเครื่องมือสื่อดิจิทัล และเทคโนโลยีที่หลากหลายรูปแบบให้มีความทันสมัย 4) การเข้าถึง (Access) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและใช้

ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การค้นหาข้อมูลผ่าน Search engine อาทิ Google Chrome YAHOO! หรือรู้จักช่องทางการค้นหา ซึ่งนี่เป็นฐานรากในการพัฒนาของผู้ใช้งาน

การเข้าใจการใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีในการทำงาน จะช่วยให้บัณฑิตจบใหม่สามารถทำงานง่ายขึ้นและทำงานได้ดีมีประสิทธิผลมากขึ้น แต่ต้องมีการเรียนรู้ที่จะใช้งานเทคโนโลยีเหล่านั้นเพิ่มเติม ทำให้องค์กรต้องสื่อสารและทำความเข้าใจกับบุคคลในองค์กรให้ดี ว่าทำไมต้องเอาเทคโนโลยีเหล่านี้เข้ามาใช้ และสิ่งเหล่านี้จะช่วยในการทำงานได้อย่างไร เพื่อให้บุคคลเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และหมั่นปรับตัวอยู่เสมอ

1.2 ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills) สำหรับบัณฑิตจควรมีทักษะความรู้ด้านโปรแกรมพื้นฐานบนคอมพิวเตอร์ หรือทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เป็นทักษะพื้นฐานหรือทักษะติดตัวก่อนจะออกไปสู่การปฏิบัติจริงในองค์กรต่าง ๆ (Admission Premium, 2562) ซึ่งโปรแกรมที่บัณฑิตควรรู้ มีดังนี้

1) Microsoft Word เป็นโปรแกรมสร้างงานเอกสารยอดนิยม ซึ่งถือว่าเป็นโปรแกรมนี้เป็นพื้นฐานในการทำงานเอกสาร ที่นอกจากจะใช้พิมพ์เอกสารที่จำเป็นสำหรับการเรียนแล้ว ยังมีฟังก์ชันการใช้งานค่อนข้างเยอะเช่น สร้าง ปรับแต่งแก้ไข แชนร์ ดาวน์โหลดเอกสาร และ โปรแกรมเอกสารที่ไปใช้งานได้หลากหลาย เป็นต้น บัณฑิตจบใหม่ควรจะศึกษาเอาไว้ถึงเวลาทำงานจริง หากใช้เป็นก็จะง่ายต่อการทำงาน

2) Microsoft Excel เป็นโปรแกรมที่ใช้สร้างเอกสารที่มีการคำนวณสูตร ซึ่งโปรแกรมจะใช้สูตรการคำนวณ เช่น sum, If, หรือ average เป็นต้น ซึ่งสูตรเหล่านี้หากใช้งานเป็น ก็จะช่วยประหยัดเวลาในการคำนวณไปค่อนข้างเยอะ และใช้จัดทำฐานข้อมูลหรือจัดเก็บข้อมูล, สร้างรายงานสรุปได้หลายรูปแบบ เช่น กราฟรูปภาพ กราฟเส้น กราฟจุด และ กราฟแท่ง ได้อีกด้วย

3) Microsoft PowerPoint เป็นโปรแกรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการนำเสนองาน ซึ่งสามารถ นำเสนอข้อมูลต่างๆ ใส่ได้ทั้ง ตัวอักษร รูปภาพ เสียง วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว และเอฟเฟคต่างๆ หากใช้งานโปรแกรมเป็นก็จะง่ายต่อการสื่อสารในรายละเอียดต่างๆ ที่ต้องการจะสื่อให้ทุกคนทราบตรงกันกับที่นำเสนอออกไป

4) E-mail เป็นสิ่งที่บัณฑิตทุกคนต้องมี E-mail เป็นของตัวเองอยู่แล้ว ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้ติดต่อสื่อสาร ส่งข้อความ ส่งเอกสาร แจ้งข่าวสารและประชาสัมพันธ์ สามารถใช้งานได้ทั้งแบบฟรีและมีค่าใช้จ่าย แต่ในการสมัครงานนั้นควรใช้ชื่อ E-mail อย่างเป็นทางการมากขึ้น เพื่อแสดงความนับถือต่อองค์กรและเพิ่มภาพลักษณ์ให้แก่ตัวบัณฑิตเอง

5) Google Drive เป็นโปรแกรมที่ใช้ฝากไฟล์ได้ทั้งไฟล์ภาพ เอกสาร วิดีโอ อัปโหลดไฟล์ที่เป็นออนไลน์ขึ้นมา เพื่อง่ายต่อการถ่ายโอนไฟล์ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งสะดวกมากในการทำงานสามารถแชร์งานร่วมกับคนอื่นได้ มีพื้นที่จัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่และไม่เสียค่าบริการ โดยจะผ่านการเข้าระบบ E-mail ก่อนถึงจะสามารถเข้าใช้งานได้ ซึ่ง Google Drive ไม่ใช่แค่เป็นโปรแกรมฝากไฟล์อย่างเดียว แต่ยังมีอีกฟังก์ชันที่เรียก Google Docs ที่สามารถทำงานเอกสารและแก้ไขเอกสารออนไลน์ได้ซึ่งเป็นอีกหนึ่งบริการของทาง Google ซึ่งจะต้องเข้าผ่าน Gmail ก่อนถึงจะสามารถใช้งานได้ การทำงานเหมือนMicrosoft Office ทุกอย่าง

โดยไม่ต้องติดตั้ง สามารถแชร์และแก้ไขไฟล์งานร่วมกับคนอื่น ๆ พร้อมกันได้หลาย User ไม่เสียเงินค่าลิขสิทธิ์การใช้งาน

6) Google Search เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างมากของบัณฑิตหรือทุกคนในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ใช้ในการหาข้อมูลที่ต้องการโดยอาศัย คีย์เวิร์ด ในการค้นหาเพื่อความรวดเร็วและแม่นยำในการหาข้อมูล อีกทั้งยังสามารถค้นหาข้อมูลด้วยรูปภาพและเสียงได้ ซึ่งในแต่ละวันทั่วโลกจะอาศัย Google Search ในการค้นหาตลอดเวลาจนทำให้ Google เป็นอีกหนึ่งเว็บไซต์ที่ทุกคนให้การยอมรับ

7) Google Scholar นับว่าเป็นโปรแกรมหาข้อมูลอ้างอิงที่ถูกใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่ง Google Scholar เป็นฐานข้อมูลวรรณกรรมทางวิชาการ ที่เปิดให้สามารถเข้าถึงข้อมูลอ้างอิง วารสาร บทความ เอกสารการประชุม หนังสือวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานทางเทคนิค และวรรณกรรมจากงานวิจัย ได้อย่างสะดวกสบาย Google Scholar ส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้กับนักวิจัย และสื่อการเรียนการสอนที่มีการอ้างอิงข้อมูล

ซึ่งโดยรวมเป็นโปรแกรมที่บัณฑิตทุกคนหรือคนทั่วไปสามารถพบเห็นได้บ่อยๆ ทำให้การที่บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในด้านของทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศก็ยังมีเครื่องมือที่องค์กรหลายๆ องค์กรใช้ในการทำงานในปัจจุบันและอนาคตทักษะเทคโนโลยีอาจจะเป็นทักษะที่มีความต้องการมากยิ่งขึ้น

2. ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking Skills)

การคิดเชิงวิพากษ์ หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่ต้องคิดทุกด้านอย่างรอบคอบตามความเป็นจริง โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด หลักเหตุผล จนได้คำตอบที่เหมาะสมหรือดีที่สุดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ หรือประเมิน หรือแก้ปัญหาต่างๆ (จุฑามาส โหยงไทย, 2561 : 350) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของบัณฑิตจบใหม่ที่ในสังคมปัจจุบันที่ด้วยข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงมาจากสื่อต่าง ๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่หลอกลวงที่มีจำนวนมาก (Fake News) ผู้รับข้อมูลอย่างบัณฑิตที่จบใหม่จำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาลักษณะเลือกข้อมูลที่หลากหลายอย่างมีเหตุผลมาประกอบการคิดตัดสินใจหรือการแก้ปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อน และฉลาดในการรับมือแก้ไขปัญหา คิดแบบมีเหตุผลในการคิดเรื่องต่างๆได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นความเข้าใจในเหตุและผลที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับความคิดในเรื่องต่างๆ (ปรีดี นกุลสมปรารถนา, 2563) ฉะนั้นการที่บัณฑิตจบใหม่มีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์จะสามารถคิดและเชื่อมโยงเรื่องราวและข้อมูลต่างๆอย่างมีเหตุผล และสามารถเลือกประเมินข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างแม่นยำ ทั้งการสังเกต วิเคราะห์ ตีความ ประเมินผล เปรียบเทียบ แก้ปัญหา และตัดสินใจ เป็นต้น

3. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation Skills)

ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม นับว่าเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งที่บัณฑิตจบใหม่จะต้องคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ พัฒนาวิธีการใหม่ๆ ที่ช่วยให้การทำงานดีขึ้นใช้ทักษะทางความคิด เพื่อสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาให้ดีกว่าเดิมหรือแตกต่างไปจากเดิม ให้สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้วิธีการคิดที่หลากหลาย เช่น การคิดคล่อง (fluency) การคิดยืดหยุ่น (flexibility) การคิดริเริ่ม

(originality) และการคิดอย่างละเอียดลออ (elaboration) ทั้งนี้ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นกระบวนการทางความคิด ที่อาศัยจินตนาการและการถ่ายทอดในการสร้างสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง จนกลายเป็นความชำนาญหรือความสามารถในการคิดสิ่งใหม่หรือนวัตกรรมที่ทำขึ้นใหม่ ซึ่งอาจในรูปแบบของความคิด การกระทำ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ทักษะที่คิดไว้อาจใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วนแต่ก็ขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, 2560 : 6-7) มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

3.1 การคิดแบบสร้างสรรค์ (Think Creatively) เป็นการกระบวนการทางความคิดที่จะต้องสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเสริมสร้างคุณค่าทางความคิด มีรับรู้ความรู้สึกไวต่อปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วนำปัญหานั้นมาวิเคราะห์และประเมิน เพื่อนำไปค้นหาแนวทางใหม่จนสามารถพัฒนางานในรูปแบบของเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งทักษะการคิดแบบสร้างสรรค์เป็นเทคนิคสำคัญที่จะนำไปสู่การทำงานเป็นทีมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตจบใหม่ในการใช้ความคิดและสติปัญญาพร้อมกับคนอื่นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อหาแนวทางใหม่แล้วนำแนวทางใหม่นั้นไปพัฒนาต่อในเชิงสร้างสรรค์

3.2 การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างสร้างสรรค์ (Work Creatively with Others) การทำงานในองค์กรต่างต้องทำงานร่วมกันบุคคลอื่น ซึ่งการทำงานร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์นั้น จะเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการทางความคิด ปฏิบัติและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดกว้างยอมรับฟังมุมมองหรือทัศนคติใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการทำงาน การเป็นผู้นำที่มีศักยภาพในการสร้างสรรค์ ความรู้และความเข้าใจในงานที่มีข้อจำกัด สามารถนำเอาข้อจำกัดหรือข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานร่วมกับคนอื่นได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกระบวนการความคิดของตนเองให้มีความสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้มีประสิทธิภาพ

3.3 การสร้างนวัตกรรมให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติ (Implement Innovation) ต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันมาช่วยในการ วางแผน พัฒนา ประเมินและปรับปรุงนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น โดยปฏิบัติในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ หรือนวัตกรรมใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการทำงานของบัณฑิตเกิดความทันสมัย และทันความคิดหรือมีความรอบคอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

4. ทักษะทางสังคม (Social Skills)

ทักษะทางสังคม หรือทักษะการเข้าสังคมเป็นทักษะที่ใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับผู้อื่น ที่แสดงออกในตัวบุคคลในลักษณะของอุปนิสัย บุคลิกภาพ ทัศนคติ ที่แสดงออกมาหรือกระทำออกมา เพื่อเพิ่มความปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวกที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และการทำงานที่ต้องอาศัยการทำให้เป็นทีมหรือร่วมมือกัน (กุลพัฒน์ ยิ่งดำนุ่น และ ศลาชนันท์ หงษ์สวัสดิ์, 2559 : 137-141) ทั้งนี้ทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านจากประสบการณ์ที่สะสมแล้วนำมาปรับใช้ร่วมกับผู้อื่นในการทำงาน แต่หากขาดทักษะทางสังคมที่อาจจะส่งผลให้ขาดการยอมรับ และการเชื่อใจจากผู้อื่นในที่ทำงานได้ ดังนั้นบัณฑิตจำเป็นควรจะมีทักษะทางสังคมที่ดี เพื่อให้บัณฑิตจบใหม่สามารถเข้าสังคมได้ซึ่งจะผลดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมในชีวิตประจำวัน และการทำงานกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นในอนาคต

4.1 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นความสามารถในการเข้าถึงสภาวะของจิตใจหรืออารมณ์ของบุคคลอื่น เปรียบเสมือนการได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์เดียวกันกับบุคคลนั้น จนสามารถเข้าใจในมุมมองหรือความรู้สึก ของบุคคลนั้นได้เป็นอย่างดี รวมถึงสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจะการสร้างความสัมพันธ์เพื่อช่วยเหลือ กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็น คุณลักษณะสำคัญอันจะส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานร่วมกันผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งองค์ประกอบของการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น คือ การเข้าใจผู้อื่น เป็นการเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่นที่แตกต่างกัน การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น เป็นการส่งเสริมความรู้ และความสามารถของผู้อื่นให้พัฒนาสูงขึ้น การมีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ เป็นการรับรู้คาดการณ์ คาดคะเนความต้องการของบุคคลอื่น โดยมีความต้องการที่จะทำสิ่งทีบุคคลอื่นต้องการโดยไม่คาดหวัง ผลตอบแทนอย่างไร การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น เป็นการเห็นอกเห็นใจ ผู้ที่ด้อยโอกาสมากกว่าให้มีความรู้ให้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นได้ และการตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นการเข้าใจถึงความคิดเห็นของกลุ่มอารมณ์ของกลุ่มในสถานการณ์ต่างๆ ที่แตกต่างกัน (ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน, 2564 : 77-79)

4.2 การบริหารเวลา (Time Management) การบริหารเวลาเป็นสิ่งสำคัญของบัณฑิตทุกคนต่อความสำเร็จ ทั้งในชีวิตประจำวันและอาชีพการทำงาน (หัตถุภรณ์ แก่นท้าว, 2564 : 15) การบริหารเวลา (Time Management) คือ การรู้จักวางแผนและจัดสรรเวลาในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้นที่จะสามารถบริหารเวลา ทุกคนก็สามารถทำได้เพียงแต่ต้องรู้จักที่จะแบ่งเวลา โดยจัดสรรเวลาของตนเองให้ถูกต้องและเหมาะสมตามวันเวลาที่กำหนดและการควบคุมการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเวลาและวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานหน้าที่ที่รับผิดชอบในอนาคต

5. ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม (Collaboration Skills)

ทักษะการทำงานร่วมกันทำให้บัณฑิตสามารถทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่จะช่วยทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งสภาพแวดล้อมการทำงานส่วนใหญ่ภายในองค์กรต้องการการทำงานร่วมกัน ดังนั้นทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีมจึงมีความจำเป็นเข้าใจมุมมองที่หลากหลาย การจัดการลำดับความสำคัญจากทุกคนในกลุ่ม และการบรรลุความคาดหวังในฐานะบุคคลที่เชื่อถือได้ของทีม ซึ่งทักษะการร่วมมือกับผู้อื่นจะต้องเป็นบุคคลที่ต้องเปิดกว้างความคิดเห็นของผู้อื่น วางมติดร่วมกันให้เกี่ยวกับเป้าหมายวางเป้าหมายร่วมกัน และยอมรับความผิดพลาดให้อภัยผู้อื่นในความผิดพลาด (Alison Doyle, 2565)

6. ทักษะภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม (Leadership and Followership Skills)

ภาวะผู้นำถือว่าเป็นกระบวนการทักษะสำคัญในการที่มีคุณลักษณะบุคลิกภาพ และอุปนิสัยของการเป็นผู้นำทำให้ได้รับความไว้วางใจจากบุคคลอื่นในการทำงาน กล่าวคือผู้นำที่รู้หน้าที่ของตนเองสามารถปฏิบัติงานได้และให้คำแนะนำให้กับผู้อื่นได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ตาม (Follower) มีความเชื่อถือศรัทธา และให้ ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ (นฤมล เพ็ญสิริวรรณ, 2561 : 119-121) ดังนั้นภาวะผู้นำ ถือว่าเป็นกระบวนการของบัณฑิตจบใหม่ในการสร้างความสัมพันธ์ จากบุคคลอื่นจนได้รับการยอมรับและมีอิทธิพล สามารถจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยเทคนิค และการจัดการที่ดี เพื่อให้

องค์กรบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การที่บัณฑิตจบใหม่มีภาวะความเป็นผู้นำถือเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปผู้นำยุคใหม่จะต้องมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สร้างความร่วมมือร่วมใจกับบุคคลอื่นในที่ทำงานให้ขับเคลื่อนไปด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกันในอนาคต (พระมหาอำพล ชัยสารี และ พระธีรศักดิ์ บุญจง, 2565 : 422)

ผู้ตาม ซึ่งหมายถึงบุคคลผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานในองค์กร โดยใช้ศักยภาพ ความรู้และ สติปัญญาที่มีมาทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้นำ และนำมาสู่การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุน ส่งเสริม และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผู้นำ (มาฆพร กรานต์เจริญ, 2561 : 7) ทั้งนี้บัณฑิตใช้ว่าจะต้องมีภาวะผู้นำอย่างเดียวนั้น ต้องมีทั้งภาวะผู้นำและผู้ตามเพื่อให้ตนเองมีประสิทธิภาพในปฏิบัติงาน

7. ทักษะการยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability Skills)

บัณฑิตจบใหม่ต้องมีทักษะการยืดหยุ่นและปรับตัว เพื่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงในที่จะเกิดขึ้น อย่างเช่น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 ซึ่งผลต่อการทำงานในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการมีทักษะความสามารถในการยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability Skills) คือสิ่งสำคัญที่ควรมีไว้อย่างมากในการทำงาน เนื่องจากทักษะยืดหยุ่นและปรับตัว นั้นจะช่วยให้บัณฑิตพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทำให้ผู้คนที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัวจะกลายเป็นคนที่ได้เปรียบในการทำงานในอนาคต

8. ทักษะทางอารมณ์ (Emotional Skills)

ทักษะทางอารมณ์ เป็นทักษะความสามารถในการรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวเองที่จะต้องสามารถบริหารจัดการอารมณ์และการแสดงออกได้อย่างเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มากระทบต่ออารมณ์ความรู้สึก เพื่อการใช้ชีวิตของตัวเองและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หรือเรียกว่า ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

9. ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Skills)

สถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ มิติ อาทิ วิถีชีวิตในหลากหลายช่วง และการก้าวกระโดดของเทคโนโลยี การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันจึงทำให้หลายๆ คนจะต้องปรับพัฒนาความคิดที่จะเรียนรู้และปรับตัวในทุกสถานการณ์ และพัฒนาตนเองลงมือทำสิ่งใหม่ๆ (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2565 : 21-23) การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการเน้นพัฒนาส่วนบุคคล โดยไม่เกี่ยวกับช่วงวัยซึ่งทุกคนสามารถเรียนรู้ต่อไปได้เรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้นจึงมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตจบใหม่สามารถปรับตัวจากการเป็นบัณฑิตจบใหม่รู้แบบตั้งรับ (Passive Learner) ให้เป็นบัณฑิตจบใหม่รู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learner) และมีความตื่นรู้ (Agile Learner) มีทัศนคติของความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Mindset) เป็นคนที่มีคุณภาพ และสามารถปรับตัวรับกับความผันผวนของโลกในมิติต่างๆ (สุบิน ไชยยะ และ ปิยพงษ์ สุเมตติกุล,

2558 : 151-153) การเรียนรู้จึงมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนให้ มีทักษะการศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะแก้ปัญหาชีวิต และมีทักษะชีวิตพอที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพนั้นๆ ได้ตามสมควร นั่นคือการเรียนรู้ของคนต้องเป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ที่ต้องใช้ความรู้ ทักษะ รวมถึง การแสดงออกในเรื่องทัศนคติและค่านิยม การเรียนรู้สามารถพัฒนาได้โดย การศึกษา การฝึกปฏิบัติ และการเสริมแรง และเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น กับมนุษย์ตลอดชีวิต ดังนั้นการที่บัณฑิตจบใหม่ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตจะสามารถตอบโจทย์การทำงานหรือการเป็นผู้ประกอบการที่มีทัศนคติ กระบวนการทางความคิดที่จะพัฒนา (Growth Mindset) ของการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถปรับตัวให้ยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดงานได้ มีภูมิคุ้มกัน และผลักดันตนเองให้ตื่นตัวตลอดต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต

บทสรุป

สำหรับบัณฑิตจบใหม่ที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างอยู่ตลอดเวลา และรวดเร็ว การพัฒนาทักษะจึงมีความสำคัญอย่างมากกับบัณฑิตจบใหม่ ที่จะต้องพัฒนาทักษะเก่าให้ดีกว่าเดิม และเพิ่มทักษะใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยอาศัยการพัฒนาทักษะทั้ง 9 ทักษะที่กล่าวมาข้างต้น จะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตจบใหม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน และการใช้ชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะดิจิทัล (Digital Skills) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking Skills) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation Skills) ทักษะทางสังคม (Social Skills) ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม (Collaboration Skills) ทักษะภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม (Leadership and Followership Skills) ทักษะการยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability Skills) ทักษะทางอารมณ์ (Emotional Skills) และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Skills) ซึ่งทักษะที่กล่าวมาจะล้วนเป็นทักษะสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อบัณฑิตจบใหม่ในอนาคต ไม่ว่าบัณฑิตจบใหม่จะทำงานองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน การพัฒนาทักษะตนเองอยู่ตลอดเวลา จะทำให้บัณฑิตจบใหม่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้มีชีวิตก้าวหน้าในการทำงานที่ดีขึ้นต่อไปในอนาคต จึงสามารถสรุปองค์ความรู้ (Knowledge) และทักษะที่สำคัญของบัณฑิตจบใหม่ โดยอาศัยการพัฒนาทักษะทั้ง 9 ทักษะที่จะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตจบใหม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและการใช้ชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ทักษะดิจิทัล 2) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ 3) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 4) ทักษะทางสังคม 5) ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม 6) ทักษะภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม 7) ทักษะการยืดหยุ่นและปรับตัว 8) ทักษะทางอารมณ์ และ 9) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่จะช่วยพัฒนาบัณฑิตจบใหม่มีศักยภาพในอนาคต ตามแผนภาพที่แสดงทักษะที่สำคัญของบัณฑิตในอนาคต ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงทักษะที่สำคัญของบัณฑิตจบใหม่ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กล้าณรงค์ แสนพะเยาว์, ไอรดา โตเทศ, และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2565). ทักษะที่จำเป็นของคนทำงานภาครัฐในโลกอนาคต Skills Needed by Government Workers in The Future World. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3*, 131-140.
- จุฑามาส ไหมงไทย. (2561). การพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์กับศตวรรษที่ 21. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 344-356.
- ธนพน ภูสุวรรณ,ชลิตา ตระกูลสุนทร,พงษ์ศักดิ์ ศุภติกรณ์, กุลพัฒน์ ยิ่งดำเนิน, และ ศลาชนันท์ หงษ์สวัสดิ์. (2559). ทักษะทางสังคมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 137-163.
- ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน. (2564). การพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนิสิตจิตวิทยามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. *สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 75-95.
- นฤมล เพ็ญสิริวรรณ. (2561). ภาวะผู้นำกับการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 117-125.
- ปรีดี นกุลสมปรารถนา. (2563). *Critical Thinking* สิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานยุคใหม่. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก popticles.com: <https://www.popticles.com/business/critical-thinking-for-today-work/>.

- พระศรีญาณวงศ์(นิมิตย์ อุดม),พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์(ยศสรรัลล์ จันทะสุนย์), พระมหาจำนงค์ ผมไผ่, พระมหาอำพล ชัยสารี, และ พระธีรศักดิ์ บุญจง. (2565). ภาวะผู้นำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเชื่อมั่นในตนเอง. *Journal of Modern Learning Development Vol. 7 No. 7*, 417-435.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, สุบิน ไชยยะ, และ ปิยพงษ์ สุขเมตติกุล. (2558). ทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย : กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี. *สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 3 ก.ค.- ก.ย.*, 151-176.
- มาฆพร กรานต์เจริญ. (2561). *ปัจจัยภาวะผู้ตามแบบมีประสิทธิผลและแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขนาดใหญ่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และ มารุต พัฒนาผล. (2560). *กระบวนการทัศน์การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/1_1544715155.pdf
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *สรุปผลการสำรวจ ภาวะการทำงานของประชากร เดือน กรกฎาคม 2565*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก https://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/2565/2_labour_65.pdf
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2565). *การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เพื่อรองรับการพลิกโฉมฉบับพลันและวิกฤตการณ์โลก*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.nxpo.or.th/th/report/9519/>.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). (2565). *เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2565*. เข้าถึงได้จาก สภาพัฒนา: สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5493&filename=socialoutlook_report.
- หัตถุภรณ์ แก่นท้าว. (2564). การบริหารเวลา : บริหารจัดการอย่างไรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล. *วารสารมหาจุฬาลงกรณ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1*, 15-24.
- Adecco. (2564). *Soft Skill คืออะไร แตกต่างจาก Hard Skill อย่างไร*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://adecco.co.th/th/knowledge-center/detail/soft-skill-vs-hard-skill>.
- Admission Premium. (2562). *9 ทักษะไอทีพื้นฐาน ที่เด็กมหาวิทยาลัยควรรู้จักและใช้*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.admissionpremium.com/it/news/4913>.
- Alison Doyle. (2565). *What Are Collaboration Skills?* สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.thebalancemoney.com/collaboration-skills-with-examples-2059686>.
- Arit. (2565). *ทักษะ “4C” Soft Skills สำคัญที่ทุกคนนี้ไม่มีไม่ได้แล้ว*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.arit.co.th/topic/4c-soft-skills>.
-

JobsDB. (2565). Digital Literacy *ทักษะความสามารถสำหรับการรู้ดิจิทัลสำคัญอย่างไรต่อองค์กรของเรา.*

สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก JobsDB by SEEX: <https://th.jobsdb.com/th-th/articles/digital-literacy/>

The Growth Master. (2564). *รวม 12 Soft Skills ที่จำเป็นต่อการทำงานในโลกยุคดิจิทัล.* สืบค้นเมื่อ 26

กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก : <https://thegrowthmaster.com/growth-mindset/softskills-for-digital-era>